

Hergüner

Quarterly

www.herguner.av.tr

Q2 2025

Banka & Finans Bülteni

İçindekiler

A

Güncel
Gelişmeler

PAGE/3

B

Fintek
Sektörü

PAGE/9

C

Sermaye
Piyasaları

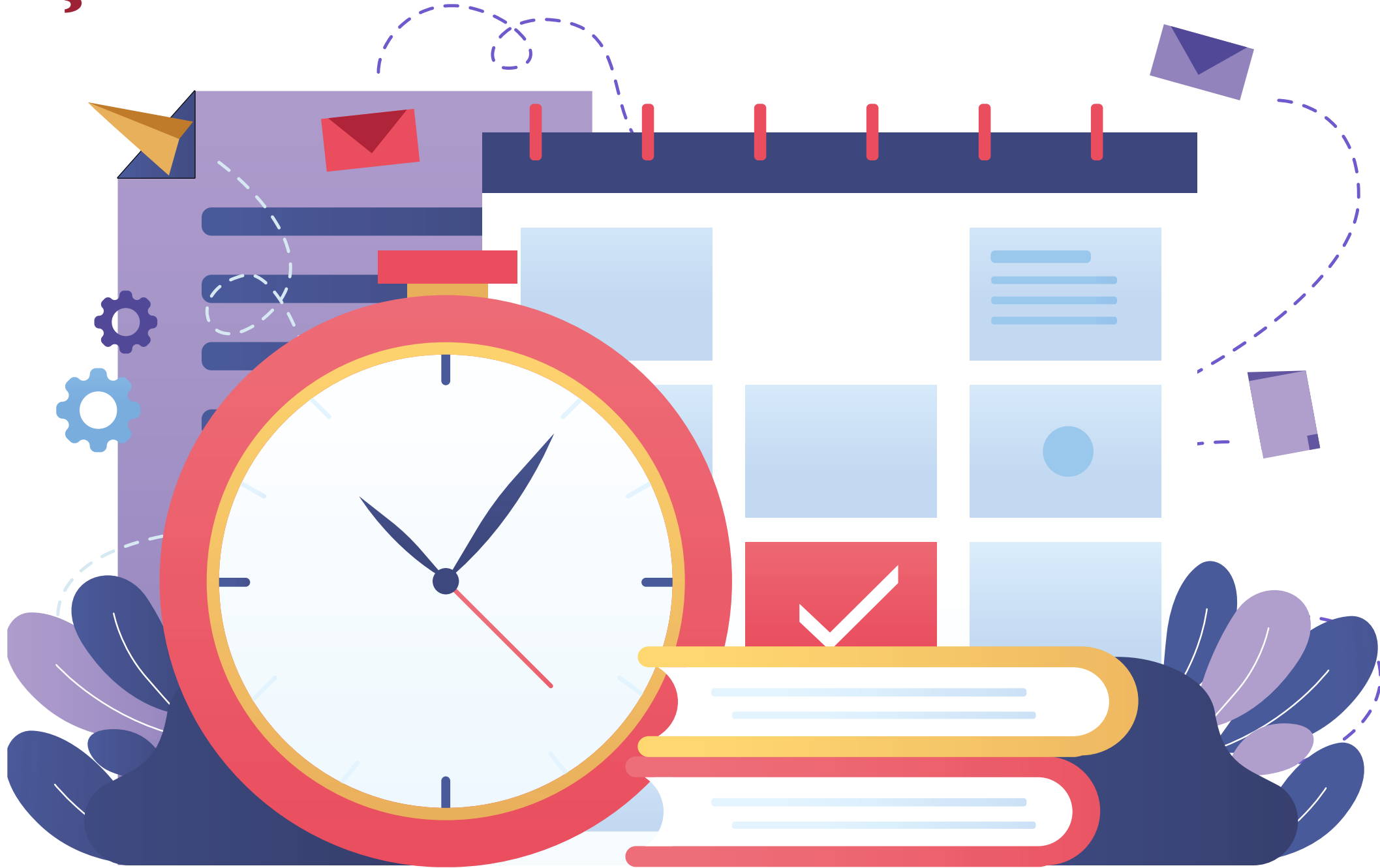
PAGE/11

D

Bankalar ve Diğer
Finansal Kuruluşlar

PAGE/15

A Güncel Gelişmeler

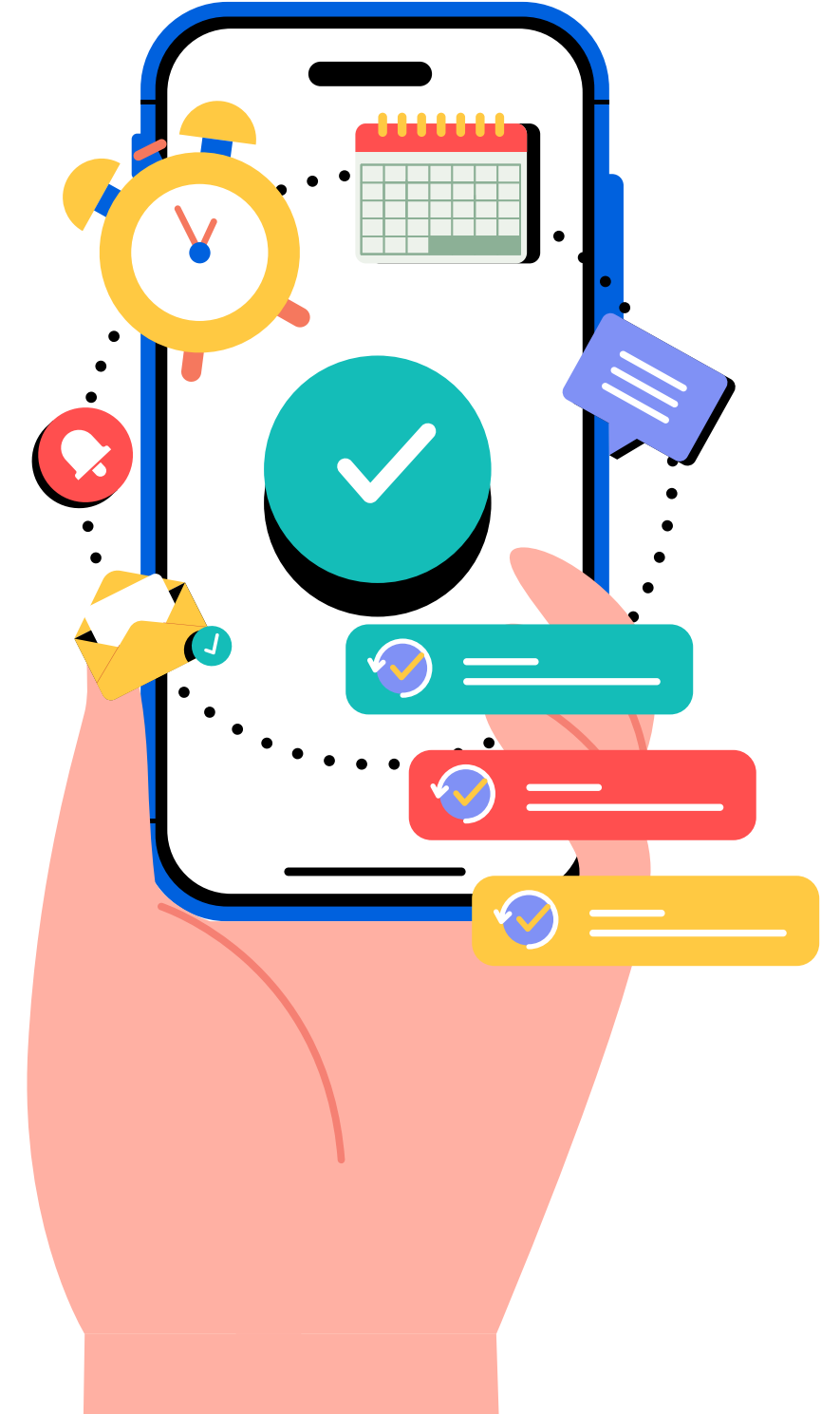
Stratejik Yatırımlara Özel Teşvik Modeli Genişletildi

2025 yılının ikinci çeyreğinde yürürlüğe giren 9903 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ve bu kararın uygulanmasına ilişkin 2025/1 sayılı tebliğ ile Türkiye'nin proje bazlı yatırım teşvik sistemi güncellendi. Yüksek teknoloji ve stratejik üretim odaklı yatırımlar için tasarlanan yeni model, "Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi", "Sektörel Teşvik Sistemi" ve "Bölgesel Destekler" başlıkları altında üç ayaklı bir yapı öngörüyor.

Yeni sistem kapsamında; üretim, istihdam, dışa bağımlılığın azaltılması ve yeşil/dijital dönüşüm gibi kalkınma hedeflerine katkı sağlayacak yatırımlar desteklenecek. En az 100 milyon TL sabit yatırım tutarına sahip projelere, gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası, vergi indirimi, faiz/kâr payı desteği, yatırım yeri tahsis gibi teşvik unsurları sağlanırken; 5 milyar TL üzeri yatırımlar için Türkiye Cumhuriyeti Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile özel hukuk hükümlerine tabi ve uluslararası tahkime elverişli sözleşmeler yapılmasına imkân tanınıyor.

Karar ile birlikte önceki yatırım teşvik rejimini düzenleyen 2012/3305 ve 2018/11201 sayılı kararlar yürürlükten kaldırılırken; yerli üretimi artıracak Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları (YEKA) projeleri, veri merkezleri, teknoloji ve altyapı yatırımları için daha esnek ve odaklı başvuru süreçleri getirildi. Teşvik belgesi başvuruları 31 Aralık 2030 tarihine kadar alınabilecek.

Yeni sistem, öncelikli yatırımlar ve hedef sektörler için ayrı destek kurguları sunmakta olup alt bölgelerde yer alan yatırımlar için sigorta primi işveren hissesi ve işçi hissesi desteği gibi bölgesel avantajlar da içermektedir.

Borcu Olan Kamu Kurumlarına Dış Finansman Engeli

Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı (“HMB”), kamu kurumlarının hazine garantisi olmadan dış finansman sağlamasına ilişkin kuralları sıkılaştırdı. Yeni düzenlemeye göre, kamu kurumları, bağlı kuruluşları ve çoğunluk hissesi devlete ait şirketlerin dış finansman başvurularında HMB’ye, vergi dairelerine veya Sosyal Güvenlik Kurumu’na (SGK) vadesi geçmiş herhangi bir borcunun bulunmadığını belgelemesi gerekecek. Kuruluşlar, bu koşulları karşıladıklarını gösteren belgeleri dış finansman temin etmek üzere başvurdıkları tarihten itibaren 20 iş günü içinde HMB’ye sunmak zorunda olacak.

Sermaye Hareketleri Genelgesi’nde Değişiklik

HMB, 12 Mayıs 2025 tarihli ve 3955265 sayılı yazısıyla Sermaye Hareketleri Genelgesi’ni güncelledi. Yapılan değişiklikler esasen, Türkiye’nin kambiyo rejiminin temelini oluşturan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar’da 15 Mart 2025’te yürürlüğe giren ve bültenimizin önceki çeyreğinde ele aldığımız değişiklikleri genelgeye yansıtmaktadır. Döviz veya kıymetli maden cinsinden krediler için kredi borçlusunun Türkiye’deki grup şirketleri ya da doğrudan sahip olduğu ortaklar tarafından yine aynı para veya kıymetli maden cinsinden teminat verilmesinin önünü açan düzenleme de genelgede yerini aldı. Bunun dışında, Türkiye’de yerleşik kişilerin artık yurt dışından bankalar aracı olmadan gayri nakdi kredi, garanti ve kefalet temin edebileceği düzenlenirken Türkiye’de yerleşik kişilerin Türkiye’de ve dışarıda yerleşik kişiler lehine dışarıda yerleşik kişileri muhatap teminat mektubu düzenlemeleri, garanti ve kefalet vermeleri de serbest kılındı.

Sürdürülebilirlik Denetiminde Usul Netleşti

Türkiye’nin finansal raporlama otoritesi Kamu Gözetim Kurumu (“KGK”), sürdürülebilirlik raporlamasına tabi işletmelerin rapor denetim süreçlerini netleştirdi. 25 Haziran 2025 tarihli duyuruyla, KGK tarafından güvence denetimi yapmak üzere yetkilendirilmiş sürdürülebilirlik denetçilerinin finansal denetçilerle aynı yöntemle atanacağı ve denetlenmiş raporların genel kurula finansal tablolarla birlikte ve aynı yöntemlerle sunulacağı açıklandı. Yeni uygulama kapsamında 2024 ve 2025 yıllarına ilişkin raporları için denetçi atamasının yönetim kurulu tarafından yapılması yeterli görülürken, bu atamanın ilk olağan genel kurulda onaya sunulması şartı getirildi. Ayrıca, 2024 faaliyet dönemine ait sürdürülebilirlik raporlarının bir sonraki yılın genel kurulunda sunulmasına izin verildi.

FOBİM'lere İlişkin Terörizmin Finansmanına Karşı Yeni Rehber

Mali Suçları Araştırma Kurulu ("MASAK"), 2025 itibarıyla kıymetli maden, taşınmaz ve taşıt ticareti gibi risk içeren sektörlerde faaliyet gösteren finansal olmayan iş ve meslek grupları ("FOBİM") üzerindeki denetimini sıkılaştırdı. FOBİM kapsamındaki bu işletmelere kimlik tespiti, gerçek faydalanıcının belirlenmesi, şüpheli işlem bildirimi ve kayıt saklama gibi yükümlülükler getirildi. 185 bin TL üzeri işlemlerde kimlik tespiti zorunlu hale gelirken, yükümlülükler uyulmaması hâlinde idari para cezaları ve hapis yaptırımları öngörülüyor.

Tüpraş'tan 500 Milyon ABD Doları Sürdürülebilir Finansman Kredisi

Tüpraş, 2035 Stratejik Dönüşüm Planı doğrultusunda 500 milyon ABD Doları tutarında yeni bir sendikasyon kredisi sağladı. Bank of America Europe DAC ve ING Bank N.V.'nin koordinatörlüğünde, MUFG Bank Ltd, First Abu Dhabi Bank PJSC, Emirates NBD Capital Limited, Société Générale ve Citibank olmak üzere yedi uluslararası bankanın katılımıyla yapılandırılan beş yıl vadeli kredi, sürdürülebilirlik kriterlerine bağlı olarak kurgulandı.

Turkcell'den Körfez Kaynaklı 150 Milyon ADB Doları Faizsiz Finansman

Turkcell, altyapı yatırımlarını desteklemek amacıyla Dubai İslam Bankası ile imzaladığı anlaşma neticesinde murabaha yöntemiyle 150 milyon ABD Doları tutarında faizsiz finansman sağladı.

Dünya Bankası'ndan Deprem Bölgesine 500 Milyon ABD Doları Finansman

Dünya Bankası, HMB ile iş birliği içinde imzaladığı anlaşma kapsamında, Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası aracılığıyla depremden etkilenen 11 ile ve bu illere komşu 7 ildeki işletmelere ekonomik toparlanma ve istihdam desteği amacıyla 500 milyon ABD Doları finansman sağlayacak.

Türkiye %7,45 Getiriyle 2 Milyar ABD Doları Değerinde Yeni Eurobond İhracı Gerçekleştirdi

Türkiye, 2032 vadeli yeni Eurobond ihracında 2 milyar ABD Doları kaynak sağladı. %7,25 kupon oranıyla gerçekleşen tahvil ihracına %7,45 getiri üzerinden 140'tan fazla yatırımcı 2,5 katın üzerinde talep gösterdi. Tahvilin %38'i Birleşik Krallık, %30'u ABD, %15'i Türkiye ve geri kalanı diğer Avrupa ve küresel yatırımcılara dağıtıldı. Böylece HMB'nin 2025 yılında uluslararası piyasalardan sağladığı toplam finansman 4,5 milyar ABD Doları'na ulaştı.

AKKB'den İstanbul'un Deprem Direncine 1,8 Milyon Avro Hibe Desteği

Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası ("AKKB"), İstanbul'daki afet hazırlık çalışmalarını desteklemek amacıyla Türkiye'ye toplam 1,8 milyon Avro tutarında hibe sağlayacak. Hibenin 1,5 milyon Avroluk kısmı kritik kamu altyapısının yenilenmesine yönelik teknik yardım ve eğitim faaliyetleri için aktarılırken, 300 bin Avro ise İstanbul Sismik Riskin Azaltılması ve Acil Durum Hazırlık Projesi (İSMEP) kapsamında ekonomik etki analizine yönelik teknik destek olarak kullanılacak. Kaynak, AKKB'nin 2023'te kurduğu Afet Önleme ve İyileştirme Fonu'ndan sağlanıyor.

Devlet Borçlanma Araçlarında Sıfır Stopaj Uygulaması 31 Temmuz'a Kadar Uzatıldı

1 Mayıs 2025'te yayımlanan 9769 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile devlet tahvili, hazine bonosu ve kira sertifikalarından elde edilen gelirlerde uygulanan yüzde 0 stopaj oranı 31 Temmuz 2025 tarihine kadar uzatıldı.

TSRS1 Kapsamında Sürdürülebilirlikle İlgili Finansal Açıklamalar Artık Ayrı Başlıkta Sunulacak

KGK, Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları 1'e ("TSRS1") eklediği yeni 61T paragrafıyla, sürdürülebilirlikle ilgili finansal açıklamalarının şirketlerin finansal raporlarında "TSRS Uyumlu Sürdürülebilirlik Raporu" başlığıyla ayrıştırılmış şekilde sunulmasını zorunlu hale getirdi. 1 Ocak 2024 sonrası hesap dönemlerini kapsayan düzenleme, entegre faaliyet raporlarına dahil edilse dahi sürdürülebilirlik verilerinin bütünlüğünü, ayırt edilebilirliğini ve bağımsızlığını koruma şartı getiriyor.

MASAK'tan Yeni Şüpheli İşlem Bildirim Rehberleri

MASAK, 13 Haziran 2025'te yayımladığı duyuruyla şüpheli işlem bildirim yükümlülüklerine ilişkin rehberleri hem güncelledi hem de kapsamını genişletti. Kıymetli maden, taş, mücevher ve taşınmaz ticareti alanlarında güncellenen FOBİM rehberlerine ek olarak; noterler, avukatlar, mali müşavirler, bağımsız denetçiler, yatırım ortaklıkları, sigorta ve reasürans brokerleri, spor kulüpleri ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıları için ilk kez sektörel rehberler yayımlandı. Bu kapsamda, yükümlülerin işlemleri güvenli ve hızlı şekilde iletebilmesi amacıyla MASAK Online 2.0 sistemi devreye alındı. Yeni platform üzerinden, rehberlere uygun şüpheli işlem bildirimlerinin elektronik ortamda iletilmesi zorunlu tutulurken, süreçle ilgili teknik destek MASAK'a e-posta yoluyla sağlanacak.

Türk Devletleri Banka Birlikleri Konseyi İslami Bankacılık Eğitimi Düzenledi

Türk Devletleri Banka Birlikleri Konseyi (TDBBK) kapsamında İstanbul'da ikinci "İslami Bankacılık ve Finans Eğitimi" gerçekleştirildi. Türkiye, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Kazakistan'dan 10 finans profesyonelinin katıldığı eğitimlerde teorik ve pratik bilgiler sunuldu. Konsey, üye ülkeler arasındaki iş birliğini güçlendirmeyi ve bölgesel bankacılık sektörünü geliştirmeyi hedefliyor.

Yapı Kredi'den Uluslararası Piyasalardan 710 Milyon ABD Doları Fon

Yılın ilk çeyreğinde 28 ülkeden 55 bankanın katılımıyla 1,165 milyar ABD Doları tutarında sürdürülebilirlik temalı sendikasyon kredisi sağlayan Yapı Kredi, 2025'in ilk yarısında çeşitlendirilmiş ödeme haklarına (DPR) dayalı yaklaşık 710 milyon ABD Doları tutarında menkul kıymetleştirme işlemi gerçekleştirdi. İşlem kapsamında, 5 farklı yatırımcının katılımıyla 5 ila 7 yıl vadeli 565 milyon ABD Doları ve 125 milyon Avro tutarında fonlama sağlandı.

B Fintek Sektörü

Ödeme Sistemleri Zirvesi İstanbul'da Gerçekleşti

Türkiye Bankalar Birliği (“**TBB**”), TCMB ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (“**BDDK**”) iş birliğiyle düzenlenen “Ödeme Sistemleri Zirvesi”, 26 Haziran’da İstanbul Finans Merkezi’nde sektörün önde gelen isimlerini bir araya getirdi. Açılış konuşmasını TBB Başkanı Alpaslan Çakar ve TCMB Başkanı Dr. Fatih Karahan’ın yaptığı ve yaklaşık 700 katılımcının izlediği beş panelde; güvenlikten dijital paralara, bölgesel ödeme çözümlerinden ürün çeşitliliğine uzanan başlıklarda sektör temsilcileri görüş alışverişinde bulundu. Almanya Merkez Bankası ve Avrupa Ödemeler Konseyi gibi uluslararası aktörlerin de yer aldığı etkinlik, ödeme sistemlerinin geleceğine dair; nakit kullanımının azalması, dijital ödeme yöntemlerinin yaygınlaşması, FAST benzeri sistemlerin küresel ölçekte benimsenmesi, mobil uygulamalar ile biyometrik teknolojilerin artan rolü, veri paylaşımı ve API entegrasyonlarının yaygınlaşması, dijital para kullanımının artması ve güvenli ödeme altyapılarının önemine ilişkin stratejik mesajlar sundu.

TCBM Faaliyet İzinleri

TCMB, 1000 Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para A.Ş.’ye elektronik para kuruluşu olarak faaliyet izni verilmesine karar verirken Moka Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşu A.Ş.’nin faaliyet izni ise birleşme işlemi sonucu kuruluşun tüzel kişiliğinin sona ermesi nedeniyle kendiliğinden sona ermiştir.

C Sermaye Piyasaları

Borsa İstanbul'da Açığa Satış ve Kredili İşlemlere İlişkin Tedbirlerin Süresi Uzatıldı

Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 27 Haziran 2025 tarihli ve 37/1177 sayılı Kararı ile Borsa İstanbul A.Ş. ("BİST") pay piyasalarında aldığı tedbir kararlarının süresi uzatılmıştır. BİST pay piyasalarında açığa satış işlemlerinin yasaklanmasına, halka açık ortaklıkların pay geri alımlarının kolaylaştırılmasına ve kredili sermaye piyasası işlemlerinin devamı süresince öz kaynak oranının esnetilerek uygulanmasına ilişkin tedbir ve uygulamaların 29 Ağustos 2025 tarihi seans sonuna kadar uygulanmasına devam edilmesine karar verilmiştir.

Kripto Platformlarına Rezerv Denetimi Zorunluluğu Nasıl Uygulanacak?

SPK, kripto varlık hizmet sağlayıcıları ("KVHS") için 2025 yılının ilk çeyreğinde getirilen "rezerv kanıtı" denetim yükümlülüğünün çerçevesini çizdi. SPK'nın i-SPK.35/B.2 (8 Mayıs 2025 tarih ve 30/846 s.k.) sayılı ilke kararına göre platformlar, her çeyrekte bağımsız denetim şirketleriyle çalışarak varlıklarının blokzincir kayıtlarıyla örtüştüğünü belgelemek zorunda olacak.

Denetimlerde, müşteri varlıkları ile platformun kendi rezervleri ayrı ayrı incelenirken, toplam rezerv oranı %100'ün altına düşerse SPK'ye derhal bildirim yapılması gerekecek ve raporda yer alacak bilgiler, kamuya yalnızca sınırlı biçimde açıklanabilecektir.

Yurt Dışından Yatırım Kolaylaşıyor

SPK, yurt dışında yerleşik hak sahipleri adına Türkiye'de hesap açılmasını kolaylaştırmak amacıyla Merkezi Kayıt Kuruluşu'na ("MKK") elektronik doküman yönetim sistemi kurma yetkisi verdi. Yeni sistemle birlikte yatırımcıların hesap açılış belgeleri artık fiziki olarak değil, elektronik ortamda merkezi biçimde toplanacak ve yetkili yatırım kuruluşlarıyla paylaşılacaktır.

OECD Raporunda Türkiye, Genel Kurul Uygulamalarıyla Örnek Ülkeler Arasında Yer Aldı

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü ("OECD"), Türkiye'yi genel kurul uygulamalarında iyi örnekler arasına aldı. 2024 yılında yapılan karşılaştırmalı incelemede Türkiye, borsaya kote şirketlerdeki genel kurul süreçleriyle beş ülkeli "iyi uygulama" listesine girdi. SPK ve MKK'nın birlikte yürüttüğü çalışmalar sonucunda Türkiye, pay sahipliği hakları, dijital katılım mekanizmaları ve şeffaflık alanındaki düzenlemeleriyle öne çıktı. 7 Nisan 2025'te yayımlanan OECD raporu, Türkiye'nin genel kurul süreçlerini kurumsal yönetişimde örnek gösterdi.

SPK, Kitle Fonlamasında Bilgi Formlarını Güncelliyor

SPK, kitle fonlaması ekosistemine şeffaflık ve standart kazandırmak amacıyla, paya ve borçlanmaya dayalı projelerde kullanılacak bilgi formlarını güncellemeye hazırlanıyor. III-35/A.2 sayılı tebliğ uyarınca hazırlanan yeni taslaklar, girişimciler ve girişim şirketleri için ayrı ayrı yayımlandı.

Taslak formlar, fonlama amacı, toplanan kaynakların kullanım planı, mevcut ortaklık yapısı, pay devir kısıtlamaları, varsa önceki fonlama turları, finansal projeksiyonlar ve yatırımcıya sunulan risk uyarılarına kadar birçok temel başlığı kapsıyor. Görüş ve öneriler 14 Haziran 2025'e kadar SPK'ya iletildi.

Kripto Varlıklar Artık MKK'ya Kaydediliyor

MKK, KVHS'ler ile entegre çalışan yeni kayıt sistemini devreye aldı. 2025 yılının ilk çeyreğinde yürürlüğe giren tebliğ uyarınca platformların, müşteri varlık bakiyelerini düzenli olarak MKK'ya raporlaması zorunluluğu getirilmişti. Bu düzenlemeyi hayata geçirebilmek adına SPK'dan faaliyet izni almak isteyen platformların, 20 Haziran'a kadar MKK ile sistem entegrasyonunu tamamlaması şartı getirilirken yatırımcıların ise kendi varlıklarını MKK'nın e-YATIRIMCI portalı üzerinden kontrol edebileceği belirtildi.

2025 İlk Çeyrek MKK Kâr ve Ciro Endeksleri Açıklandı

MKK, 2025'in ilk çeyreğine ait Kâr ve Ciro Endekslerini yayımladı. Buna göre, kâr endeksi geçen yılın aynı dönemine göre %38,47 azalırken, ciro endeksi %27,38 arttı. Endeksler, payları BİST'de işlem gören şirketlerin son bir yıllık finansal performansına dayanıyor.

SPK, Sızma Testi Raporlarına İlişkin Eski İlke Kararını Yürürlükten Kaldırdı

SPK, 13 Mart 2025'te yayımladığı VII-128.10 sayılı tebliğ ile getirilen düzenlemeleri dikkate alarak, sızma testlerine ilişkin teknik bildirim yükümlülüğünü yeniden çerçeveledi. Bu kapsamda, daha önce kısmi ve geniş yetkili aracı kurumların sızma testi raporlarını üç ay içinde SPK'ya sunmasını şart koşan ve son tarihleri tatil günlerine göre esneten 2021 tarihli i-SPK.128.17 sayılı İlke Kararı, 30 Haziran 2025 itibarıyla yürürlükten kaldırıldı.

MASAK'tan Kripto Ekosistemine Yakın Takip

MASAK, 12 Haziran 2025'te yayımladığı düzenlemeyle, KVHS'lere uzaktan kimlik doğrulama yükümlülüğü getirildi. Yeni kurallar kapsamında, platformlar kullanıcıların kimlik ve adres bilgilerini Kimlik Paylaşım Sistemi (KPS) üzerinden resmi olarak teyit edecek. Platformlara, görüntü, adres ve meslek doğrulaması gibi adımları zorunlu hale getiren uygulama 25 Nisan 2025 itibarıyla yürürlüğe girerken, kimlik doğrulamasını tamamlamayan kullanıcıların hesaplarına geçici erişim kısıtlaması uygulanacağı düzenlendi.

28 Haziran 2025 tarihinde yayımladığı yeni tebliğ ile MASAK, KVHS'lerin müşterileriyle ilişkilerinde çerçeveyi daha da sıkılaştırıyor. Platformlar artık kripto varlık çekimlerine minimum 48 ve 72 saatlik bekleme süreleri, değeri başka bir değere veya resmi para birimine sabitlenen ve stabil kripto para olarak da bilinen varlıkların çekim işlemlerinde günlük 3 bin ABD Doları, aylık 50 bin ABD Doları limit, işlemlere özel en az 20 karakter uzunluğunda açıklama zorunluluğu ve yüksek riskli işlemlerde yönetim kurulu onayı gibi çok katmanlı filtreler uygulayacak. Likidite sağlayıcılar, piyasa yapıcılar veya piyasalar arası arbitraj işlemi yapanlar gibi bazı oyunculara sağlanan istisnalar dışında, düzenleme sektörde risk temelli işlem izlemesini ve operasyonel şeffaflığı kurumsal düzeyde zorunlu hale getiriyor.

D Bankalar ve Diğer Finansal Kuruluşlar

Zorunlu Karşılıklarda Çok Yönlü Düzenleme

TCMB, parasal aktarım mekanizmasını güçlendirmek ve Türk lirasına geçişi teşvik etmek amacıyla zorunlu karşılık sisteminde kapsamlı düzenlemelere gitti. Yurt dışından TL cinsi kısa vadeli borçlanmalarda oranlar vadeye göre artırılırken, yabancı para mevduatlara uygulanan zorunlu karşılıklar tüm vadelerde 200 baz puan yükseltildi ve Kur Korumalı Mevduat (KKM) hesaplarına uygulanan zorunlu karşılık oranı %40'a çıkarıldı. Bankaların TL mevduat oranlarına göre aylık artış hedefleri yeniden tanımlanırken, TL cinsi zorunlu karşılıklara ödenecek faiz oranı da yükseltildi. Firmaların ihracat dövizlerinin TL'ye dönüşünü desteklemek amacıyla ise döviz dönüşüm desteği %3'e çıkarılırken TCMB'ye satış oranı 31 Temmuz 2025 tarihine kadar %35 olarak sabitlendi.

BDDK'dan Bankalara Yeşil Performans Zorunluluğu

BDDK, sürdürülebilir finans mimarisinde kurumsal çerçeveyi güçlendirmek amacıyla yayımladığı yeni düzenlemeyle, bankalara “yeşil varlık oranı” hesaplama ve raporlama yükümlülüğü getirdi. Haziran 2025 itibarıyla

başlayacak uygulamayla bankalar, çevresel hedeflere katkı sağlayan kredilerini belirli taksonomi kriterlerine göre sınıflandıracak ve oranlayacak.

Yeni rejimle birlikte, yeşil sınıfa giren varlıklar; iklim değişikliğiyle mücadele, döngüsel ekonomi, biyolojik çeşitlilik, su kaynaklarının korunması gibi başlıklarda değerlendirilecek. BDDK, kriterlerin sağlandığını belgelemeyen bankalara ilave sermaye zorunluluğu getirebilecek.

Öte yandan, BDDK, uluslararası standartlarla uyum kapsamında Basel Komitesi'nin Haziran 2022'de yayımladığı iklimle bağlantılı finansal risk yönetimi ilkeleri esas alınarak hazırlanan rehberin Temmuz 2025'te yürürlüğe girmesine karar verdi. Bu rehber, bankaların iklim risklerini tanımlama, ölçme ve denetim süreçlerine ilişkin iyi uygulamaları esas alacak.

BDDK 2024 Yılı Faaliyet Raporu Yayımlandı

2024 yılında BDDK, sektörde önemli bir yapısal dönüşüm sürecine öncülük etti. İki yatırım bankası, iki katılım bankası, üç varlık yönetim şirketi, iki finansman şirketi,

bir finansal kiralama şirketi ve bir tasarruf finansman şirketi olmak üzere toplam 11 kuruluşa kuruluş izni verilirken; biri geleneksel, üçü dijital olmak üzere dört mevduat bankası dahil yedi kuruluşa faaliyet izni verildi.

Sipay Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş. ve Pratik İşlem'e, 5464 sayılı kanun kapsamında üye işyerleriyle sözleşme yapma yetkisi verilirken, bir bankaya da dijital servis bankacılığı modeli çerçevesinde açık bankacılık hizmetlerini bir fintek arayüzü üzerinden sunma izni tanındı.

Aynı dönemde, biri finansal kiralama, biri faktoring ve biri varlık yönetimi alanında faaliyet gösteren üç şirketin izinleri iptal edildi. BDDK ayrıca, yurt dışında beş bankaya temsilcilik ve şube açma izni verirken, Türkiye'de iki yabancı bankaya da temsilcilik izni verdi. Yıl boyunca, toplam 16 hisse devri ve bir birleşme işlemi onaylandı. Son olarak, BDDK, denetim faaliyetlerinin sonucu olarak, 13 suç duyurusu yapıldığını, 27 kişinin imza yetkisinin geçici olarak kaldırıldığını ve bankalara da 26 adet idari para cezası uygulandığını açıkladı.

TBB Kredi Gruplamaları Raporu'nu Yayımladı

TBB'nin, mevduat bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının üç aylık kesinleşmiş, bağımsız denetimden geçmiş ve kamuoyuna yayımlanan verileri baz alarak 2025 yılının ikinci çeyreğinin sonlarına doğru yayımladığı Kredi Gruplamaları Raporu'na göre, Mart 2025 itibarıyla Türkiye bankacılık sektöründe kredilerin %97'si canlı kredi statüsünde yer aldı. Standart nitelikli (I. Grup) krediler 15,5 trilyon TL'ye ulaşırken, yakın izlemedeki (II. Grup) kredi hacmi yıllık %47 artışla 1,46 trilyon TL'ye çıktı. Buna karşılık, takipteki alacakların toplam kredilere oranı %1,9'a yükselmiş ve tahsili gecikmiş alacakların yüzde 75'i oranında özel karşılık ayrılmıştır. Yeniden yapılandırılan ya da yeni itfa planına bağlanan krediler 815 milyar TL'ye ulaşırken, bunların %93'ünü yakın izlemedeki canlı krediler (II. Grup) oluşturdu.

Kalkınma ve Yatırım Bankalarının Fon Temininde Yeni Dönem

9 Nisan 2025'te yürürlüğe giren yeni BDDK Yönetmeliği, kalkınma ve yatırım bankalarının kredi müşterileri, iştirakleri ve ortaklarından sağlayacakları fonlara ilişkin düzenlemeler getirdi. Buna göre, bankaların bu kişi ve kurumlardan yalnızca fon sözleşmesine dayalı olarak kaynak temin edebilmeleri mümkün olacak. Kredi müşterilerinden sağlanacak fon tutarı, müşterinin bankadaki toplam kredi riskini aşamayacak ve fonu sağlayan kişinin mutlaka kredi riski taşıması gerekecek. Ortaklardan sağlanacak fonlar ise, ilgili ortağın sermaye payına karşılık gelen özkaynak sınırına tabi olacak. Nitelikli pay sahipleri ve kamu ortakları bu sınırın dışında tutuldu.

Bankalar, farklı kaynakları ayrı hesaplarda izleyip bu yönetmelik hükümlerine 1 Nisan 2026'ya kadar uyum sağlamakla yükümlü kılındı. Yeni düzenleme kapsamında, kalkınma ve yatırım bankaları ödeme, tahsilat ve fon transferine aracılık ettikleri işlemlerden elde ettikleri ücret ve komisyonları sadece geçici hesaplarda izleyebilecek. Bu tutarların vadeli hesap, katılım fonu veya getirili başka bir finansal enstrümana yönlendirilmesi ise yasaklandı.

Tasarruf Finansman Şirketlerine İlişkin Yeni Sermaye ve Yönetim Yükümlülükleri Getirildi

30 Mayıs 2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan düzenlemeyle, tasarruf finansman şirketlerinin faaliyetlerine ilişkin kurallar sıkılaştırıldı. Her yeni şube açılışı için gerekli asgari özkaynak tutarı 10 milyon TL olarak belirlenirken, bu tutarın hesaplamasında gayrimenkul değerlendirme farkları hariç tutuldu. Şube kapanış bildiriminde ise kriter “tescil tarihine” bağlandı.

Yeni düzenleme, şirketlerin kurumsal yapısını güçlendirmeye odaklanıyor. Buna göre, en az üç genel müdür yardımcısı istihdamı zorunlu hale gelirken, üst düzey yöneticilerin görevden ayrılması durumunda üç ay içinde asaleten atama yapılması gerekecek. Ayrıca, sözleşmesiz ödeme kabulü ve teşvik amaçlı promosyon uygulamaları yasaklandı. Konut finansmanı sadece gerçek kişilerle yapılabilecek; üçüncü kişilere yönelik dolaylı menfaat düzenlemeleri ise sınırlamaya tabi tutuldu.

BDDK, Bankalardaki Faiz Riski Sınırını Sıkılaştırdı

BDDK, 12 Mayıs 2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımladığı yönetmelikle, bankaların konsolide ve konsolide olmayan hesaplarında faiz oranı kaynaklı riski daha sıkı kontrol altına alıyor. Düzenleme ile artık bu riskin “standart rasyosu” yüzde 20 yerine maksimum yüzde 15 düzeyinde kalmak zorunda. Ayrıca, katılma hesaplarıyla ilgili pozisyonlar BDDK tarafından belirlenecek bir oran dahilinde değerlendirilirken, opsiyonel faiz özelliklerine sahip pozisyonlar da hesaplama dahil ediliyor. Risk ölçümünde kullanılacak nakit akış senaryoları ve ekonomik değer değişimi hesaplama yöntemleri netleştirildi. Yönetmelik 1 Ekim 2025 itibarıyla yürürlüğe girecek; konsolidasyona dayalı uygulamalar ise Nisan 2026’da başlayacak.

Uluslararası Arenada TCMB

TCMB, uluslararası rezerv çeşitliliğini artırma ve ikili ticareti teşvik etme hedefi doğrultusunda Çin ve Kazakistan ile paratakası (swap) anlaşmalarını güçlendirdi. Çin Merkez Bankası ile mevcut swap düzenlemesi 189 milyar TL (35 milyar Çin Yuanı) tutarında yenilenirken, iki merkez bankası arasında renminbi cinsinden takas işlemlerine yönelik yeni bir mutabakat zaptı da imzalandı. Bununla birlikte, Kazakistan Merkez Bankası ile ilk kez 28 milyar TL (423 milyar Kazakistan Tenges) tutarında üç yıllık bir anlaşma imzalandı. Her iki anlaşma da tarafların mutabakatı ile uzatılabilecek nitelikte olup, bölgesel mali iş birliğini ve yerel para cinsinden ticareti artırmayı hedefliyor.

TCMB'den Döviz Pozisyon Bildirimlerinde Değişiklik

TCMB, döviz pozisyonunu etkileyen işlemlerin izlenmesine ilişkin yükümlülük eşiğini yükseltti. 17 Şubat 2018 tarihli yönetmelikte yapılan değişiklikle, bildirim zorunluluğu için esas alınan finansal eşikler 100 milyon TL'den 250 milyon TL'ye ve 500 milyon TL'den 1,5 milyar TL'ye çıkarıldı. Ayrıca, daha önce aylık olarak istenen bildirimlerin aralığı da üç aya indirildi.

BDDK'den İkinci Çeyrek Kuruluş ve Faaliyet İzinleri

BDDK, 2025'in ikinci çeyreğinde dört kuruluşa faaliyet izni verdi. 6 Şubat'ta kuruluş izni alan Fair Finansal Kiralama A.Ş. ile 9 Ocak'ta kurulan Ortak Finans Katılım Faktoring A.Ş. bu çeyrekte faaliyet izni aldı. Parolapara, 12 Mart'ta elektronik para ihraç eden kuruluş olarak yetkilendirilirken, Galata Varlık Yönetim A.Ş.'ye ilişkin izin 13 Haziran'da Resmî Gazete'de yayımlandı. Ayrıca 30 Mayıs'ta, T. Halk Bankası A.Ş. öncülüğünde 11,5 milyar TL sermayeli Halk Katılım Bankası'nın kuruluşuna onay verildi.

TCMB, Değişken Faizli Mevduatta Asgari Vade Esneklik Getirdi

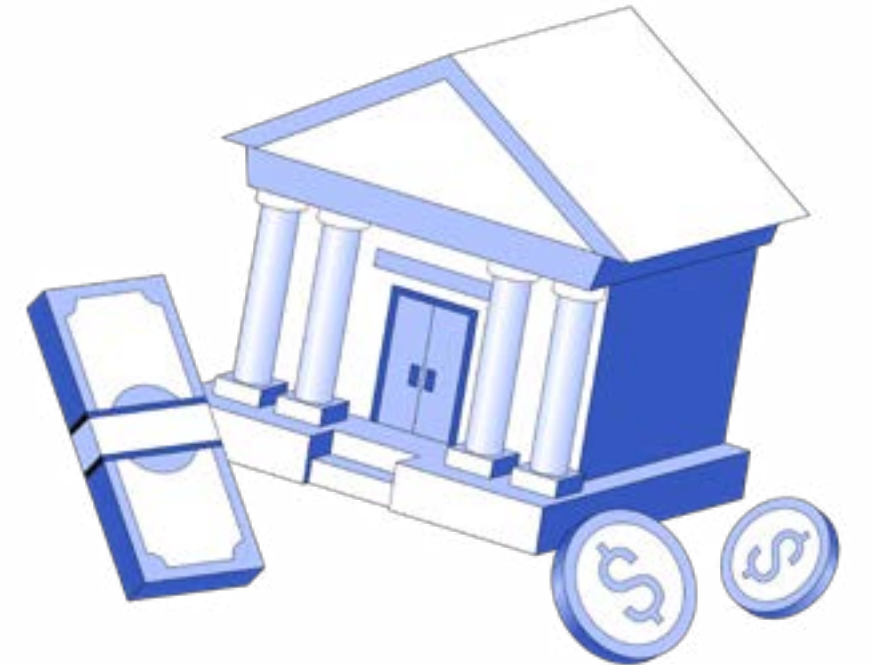
TCMB, 21 Haziran 2025 tarih ve 2025/14 sayılı tebliğ ile, Türk lirası ve yabancı para cinsinden değişken faizli mevduatlarda asgari uygulama süresini gözden geçirerek "3 ay ve daha uzun" vade koşulunu "1 ay ve üzeri" olarak güncelledi ve bankaların bir aylık vadeden itibaren değişken faiz oranı uygulayabilmesine olanak sağladı.

Bankacılık Dışı Finans Sektörü İlk Çeyrekte Güçlü Büyüme Kaydetti

Finansal Kurumlar Birliği (FKB), 2025 yılının ilk çeyreğine ait konsolide verileri açıkladı. İşlem hacmi yüzde 73 artarak 695 milyar TL'ye ulaşırken, sektörün aktif büyüklüğü 1,1 trilyon TL'ye, özkaynakları ise 220 milyar TL'ye çıktı. Özellikle Tasarruf Finansman sektörü, işlem hacminde yüzde 276'lık artışla dikkat çekti.

Bankacılık Sektörü Nisan'da %14 Büyüdü

Nisan 2025 itibarıyla Türk bankacılık sektörünün toplam aktif büyüklüğü 37.287.819 milyon TL'ye ulaştı. 2024 yılsonuna göre aktif toplam %14,2, krediler %14,6 artarak 18.393.874 milyon TL'ye, menkul değerler ise %14,7 artışla 5.992.306 milyon TL'ye çıktı. Mevduatlar %13,9 artarak 21.526.516 milyon TL oldu. Sektörün net kârı 264.202 milyon TL, sermaye yeterlilik oranı ise %17,42 seviyesinde gerçekleşti.

Daha fazla bilgi ve sorularınız için:

Ortaklar

Piraye Kuranel Başol

Yeşim Api Şamlı

Kıdemli Avukatlar

Bora Başkurt

Sertaç Coşgun

Katkıda Bulunanlar

Akın Bel, Dilek Atılkan, Ali Can Eroğlu,
Ece Üstündağ, Ekin Dora Bıçakçı, Melis Arar

Piraye Kuranel Başol
pkuranel@herguner.av.tr

Yeşim Api Şamlı
yapi@herguner.av.tr

Bora Başkurt
bbaskurt@herguner.av.tr

Sertaç Coşgun
scosgun@herguner.av.tr

Büyükdere Caddesi 199, Levent 34394 ISTANBUL
Telefon: (90) 212 310 18 00 Fax: (90) 212 310 18 99

<http://www.herguner.av.tr>

- © 2025 Hergüner Bilgen Üçer Avukatlık Ortaklığı

-Hergüner Bilgen Üçer Türk ve yabancı müvekkillere hukukun her alanında hizmet veren bir avukatlık ortaklığıdır. Bu bülten Türkiye'de hukuk alanındaki gelişmeleri paylaşmak amacıyla hazırlanmıştır. Bülten belli olay ve durumlara yönelik bir hukuki bir görüş veya yönlendirme olarak düşünülmemelidir ve içeriği yalnızca bilgi amaçlıdır. Özel sorular ve sorunlar bakımından hukuki danışman görüşü alınmalıdır.